

Bruksela, dnia 15.6.2016 r.
COM(2016) 392 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

13. SPRAWOZDANIE

**PRZEGLĄD ŚRODKÓW OCHRONY HANDLU STOSOWANYCH PRZEZ
PAŃSTWA TRZECIE PRZECIWKO UNII EUROPEJSKIEJ ZA 2015 R.**

{SWD(2016) 197 final}

1. WPROWADZENIE

Ochronę handlu (zwaną również „środkami ochrony handlu”) zapewniają trzy instrumenty ochrony handlu: środki antydumpingowe, antysubsydyjne i ochronne. Środki antydumpingowe i antysubsydyjne mają na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom nieuczciwych praktyk handlowych wynikających z przywozu dumpingowego/subsydiowanego, który grozi wyrządzeniem znacznej szkody dla przemysłu krajowego lub taką szkodę powoduje, natomiast środki ochronne tymczasowo chronią przemysł krajowy przed negatywnymi skutkami nieprzewidzianego i znacznego wzrostu przywozu, który grozi wyrządzeniem znacznej szkody dla przemysłu krajowego lub taką szkodę powoduje. Należy również przypomnieć, że środki ochronne stosuje się w odniesieniu do przywozów ze wszystkich miejsc pochodzenia, a zatem mają one efekt *erga omnes*, podczas gdy środki antydumpingowe i antysubsydyjne są bardziej ukierunkowane i tym samym mają zastosowanie do konkretnych państw (a nawet przedsiębiorstw).

Stosowanie instrumentów ochrony handlu jest regulowane na podstawie odpowiednich porozumień i orzecznictwa Światowej Organizacji Handlu („WTO”). Zasady takie muszą być rygorystycznie przestrzegane, aby wielostronny system WTO mógł prawidłowo funkcjonować. Niewłaściwe stosowanie instrumentów ochrony handlu powoduje wprowadzenie bezprawnych i nieuzasadnionych środków, które mają negatywny wpływ na wolny i sprawiedliwy handel. Dzieje się tak zwłaszcza w przypadku instrumentu ochronnego, który jest instrumentem najbardziej ograniczającym handel, ponieważ środki mają zastosowanie do wszystkich państw pochodzenia bez względu na to, czy takie państwa indywidualnie zwiększają swój wywóz lub powodują szkodę. Dlatego właśnie w odpowiednim orzecznictwie WTO ustalono wyższe standardy wprowadzania środków ochronnych.

W ostatnich latach, w związku z globalnym kryzysem gospodarczym i finansowym, odnotowano wzrost wykorzystania środków ochrony handlu przeciwko Unii Europejskiej („UE”) i poszczególnym państwom członkowskim. W okresie spowolnienia gospodarczego, kiedy konsumpcja krajowa w niektórych sektorach obniża się, przemysł poszukuje alternatywnych rynków zbytu, aby utrzymać produkcję/zatrudnienie, kontrolować koszty związane z produkcją i zatrudnieniem oraz w sposób naturalny skupić się na rynkach eksportowych. Dlatego istotne jest, aby te możliwości eksportowe nie były blokowane przez nieuzasadnione środki ochrony handlu, które nadmiernie ograniczają dostęp do rynku.

Członkowie WTO mają prawo do korzystania z instrumentów ochrony handlu. Istotne jest jednak, aby instrumenty ochrony handlu były właściwie stosowane i nie skutkowały wprowadzaniem środków protekcjonistycznych. UE regularnie posługuje się tymi instrumentami (szczególnie środkami antydumpingowymi i antysubsydyjnymi), a jej system opiera się na wyważonym i umiarkowanym podejściu oraz korzysta ze standardów określonych w przepisach unijnych¹, które nawet wykraczają poza jej zobowiązania w ramach

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 51–73); rozporządzenie Rady (WE) nr 597/2009 z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 93–126); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16–33); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/755 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu z niektórych państw trzecich (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 33–49).

WTO. Na przykład istnieje obowiązkowe kryterium interesu publicznego oraz stosowana jest zasada niższego cła, w ramach której środki są wprowadzane na poziomach poniżej marginesu dumpingu, jeżeli są wystarczające do usunięcia szkody, jaką poniósł odpowiedni przemysł². UE oczekuje również od swoich partnerów handlowych ścisłego przestrzegania uzgodnionych standardów wymaganych w ramach WTO przy stosowaniu instrumentów przeciwko UE lub poszczególnym państwom członkowskim. W związku z tym Komisja Europejska („Komisja”) kontynuuje swoje wysiłki zmierzające do promowania najlepszych praktyk w stosowaniu instrumentów ochrony handlu wśród swoich partnerów handlowych, a działania monitorujące dotyczące instrumentów ochrony handlu stosowanych przez państwa trzecie w dalszym ciągu są intensywne i ukierunkowane.

Z powyższych względów Komisja interweniuje, w razie konieczności, w celu rozwiązania problemów systemowych wykrytych przy stosowaniu i używaniu przez państwa trzecie środków ochrony handlu oraz zapewnia zgodność z postanowieniami WTO. Komisja przedstawia pisemne uwagi, a także regularnie uczestniczy w przesłuchaniach publicznych w ramach postępowań dotyczących instrumentów ochrony handlu w państwach trzecich, szczególnie gdy uważa się, że prawa i interesy eksporterów unijnych są w nieuzasadniony sposób naruszane. Komisja interweniuje także w odpowiednich przypadkach instytucjonalnych wynikających z naszych umów dwustronnych.

Ponadto Komisja organizuje dla urzędników organów prowadzących dochodzenia z państw trzecich kompleksowe szkolenia związane z instrumentami ochrony handlu w celu rozpowszechnienia swoich wysokich standardów obowiązujących w przypadku dochodzeń w sprawie instrumentów ochrony handlu i podniesienia jakości dochodzeń prowadzonych przez państwa trzecie. Tego rodzaju szkolenia są zazwyczaj organizowane raz do roku w formie tygodniowych seminariów dla maksymalnie 25 uczestników z różnych państw trzecich. W 2015 r. w szkoleniu uczestniczyli urzędnicy z Indii, Japonii, Jordanii, Tunezji oraz Wietnamu. W 2015 r. Komisja pozostawała również w kontakcie z większą liczbą państw trzecich, które regularnie korzystają z instrumentów ochrony handlu, aby ustanowić najlepszą praktykę wymiany informacji w odniesieniu do stosowania instrumentów ochrony handlu w uzupełnieniu już prowadzonego dialogu.

W niniejszym sprawozdaniu opisano ogólne tendencje dotyczące działań w zakresie ochrony handlu podejmowanych przez państwa trzecie, które to działania niekorzystnie wpływają lub mogą mieć wpływ na wywóz z UE (środki antydumpingowe lub antysubsydyjne wprowadzane przez państwa trzecie mogą dotyczyć UE jako całości lub poszczególnych państw członkowskich). Sprawozdanie zawiera również opis działań dotyczących monitorowania państw trzecich, wraz ze szczegółową analizą w podziale na poszczególne państwa i szczegółowymi danymi liczbowymi podanymi w załączniku.

2. TENDENCJE OGÓLNE

2.1. Środki obowiązujące na koniec 2015 r.

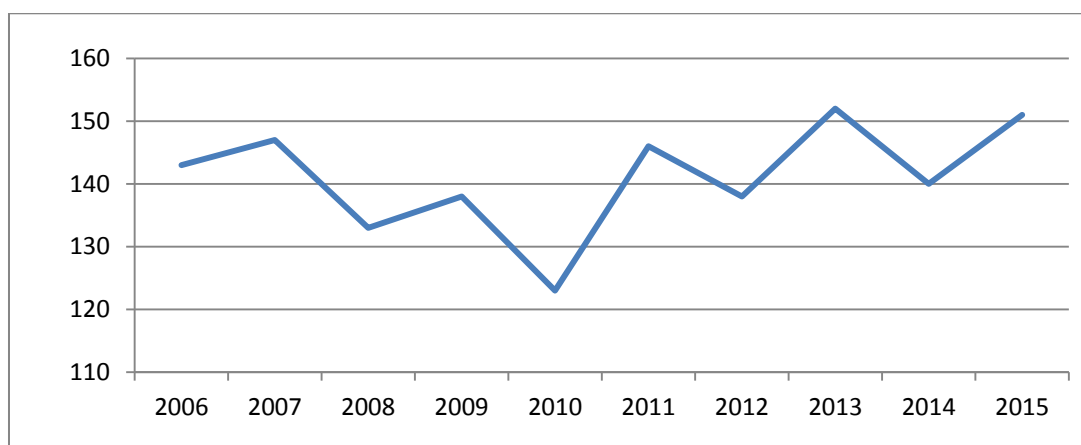
Liczba obowiązujących w 2015 r. środków ochrony handlu, które mają wpływ na wywóz z UE, wyniosła 151³, co stanowi wzrost w porównaniu ze 140⁴ środkami obowiązującymi w

² Należy zauważyć, że Komisja przedstawiła wniosek w sprawie zmiany przepisów w celu ograniczenia zakresu stosowania zasady niższego cła pod pewnymi warunkami (COM(2013) 192 final z 10.4.2013), lecz obecnie trwa oczekiwanie na decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady.

³ Szczegółowe informacje dotyczące środków wprowadzonych przez państwa trzecie przeciwko UE są dostępne na stronie internetowej DG TRADE: <http://trade.ec.europa.eu/actions-against-eu-exporters/cases/index.cfm>

2014 r. Jak pokazuje poniższy wykres, od 2010 r. istnieje wyraźna wzrostowa tendencja, jeżeli chodzi o liczbę obowiązujących środków, a działania dotyczące instrumentów ochrony handlu w dalszym ciągu pozostawały dosyć istotne.

Całkowita liczba środków obowiązujących w 2015 r.

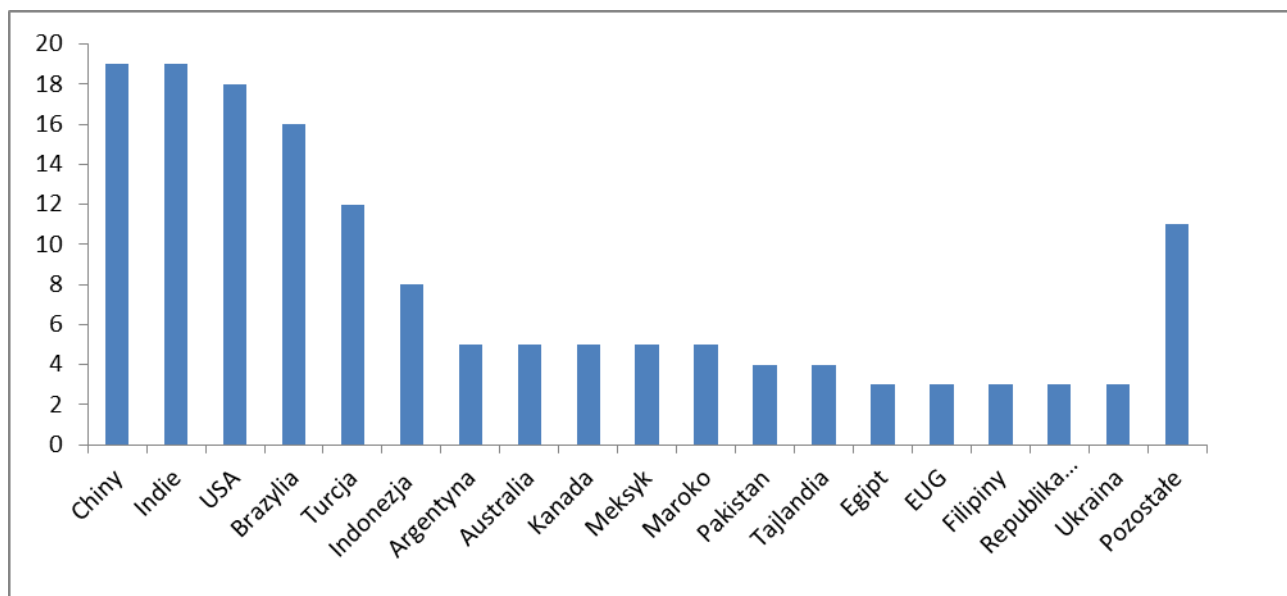

Źródło: Dane statystyczne WTO i UE

Indie i **Chiny** są nadal państwami, w których obowiązuje najwyższa liczba środków przeciwko wywozowi z UE – obowiązuje tam 19 środków (odpowiednio w Indiach 4 środki ochronne i 15 środków antydumpingowych oraz w Chinach 17 środków antydumpingowych i 2 środki antysubsydyjne). Podczas gdy dla Indii oznacza to spadek o siedem środków antydumpingowych w porównaniu z 2014 r., w Chinach sytuacja utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie, ponieważ nastąpił wzrost o jeden środek w porównaniu z 2014 r. Kolejne miejsce zajmują **Stany Zjednoczone** z 18 środkami, głównie środkami antydumpingowymi, z których dwa są nowymi środkami ochrony handlu w zakresie wywozu z UE (jeden środek antysubsydyjny i jeden środek antydumpingowy). W **Brazylii** obowiązuje 16 środków antydumpingowych, co stanowi ogromny wzrost o siedem dodatkowych środków w porównaniu z ubiegłym rokiem. W **Turcji** natomiast liczba obowiązujących środków jest stosunkowo stabilna (12). W tym roku jednak, po raz pierwszy od dłuższego czasu, w Turcji obowiązuje więcej środków antydumpingowych (7) niż środków ochronnych (5).

Środki obowiązujące na koniec 2015 r. w podziale na państwa

⁴ Sprawa wszczęta przeciwko UE jest liczona jako jedna sprawa bez względu na liczbę zainteresowanych państw członkowskich.

Źródło: Dane statystyczne WTO i UE⁵

Jeżeli chodzi o rodzaje wykorzystywanych instrumentów, spośród 151 obowiązujących środków 108 to środki antydumpingowe, 5 to środki antysubsydijne, a 38 to środki ochronne (należy przypomnieć, że środki ochronne są wprowadzane przeciwko wszystkim państwom pochodzenia, a nie wszystkie z nich konieczne mają bezpośredni wpływ na UE, która w niektórych przypadkach może mieć ograniczony interes gospodarczy).

W 2015 r. najczęściej ze środków ochronnych korzystały następujące państwa: Indonezja (8), Turcja (5) oraz Indie (4). Co ciekawe, niektóre państwa skorzystały ze środków ochronnych po raz pierwszy. Są to: Chile, Ekwador, Kostaryka, Malezja oraz Zambia. Wywóz produktów objętych dochodzeniem z UE do tych państw jest jednak ograniczony lub wręcz nie istnieje.

2.2. Środki wprowadzone w 2015 r.

Łącznie obowiązywało 37 nowych środków wprowadzonych w 2015 r. (21 środków antydumpingowych, 15 środków ochronnych i jeden środek antysubsydijny), co stanowi nieznaczny wzrost w porównaniu z 2014 r. (34). Największy udział w tym wzroście ma Brazylia, która wprowadziła osiem nowych środków (wszystkie z nich to środki antydumpingowe). Jest to ogromny wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym Brazylia nie wprowadziła ani jednego środka ochrony handlu przeciwko wywozowi z UE, lecz nie jest to zaskakujące, biorąc pod uwagę dużą liczbę nowych dochodzeń (7) wszczętych w 2014 r.

2.3. Dochodzenia wszczęte w 2015 r.

Jeżeli chodzi o nowe dochodzenia, w 2015 r. wszczęto 18 dochodzeń w sprawie środków ochronnych, 18 dochodzeń w sprawie środków antydumpingowych oraz jedno dochodzenie w

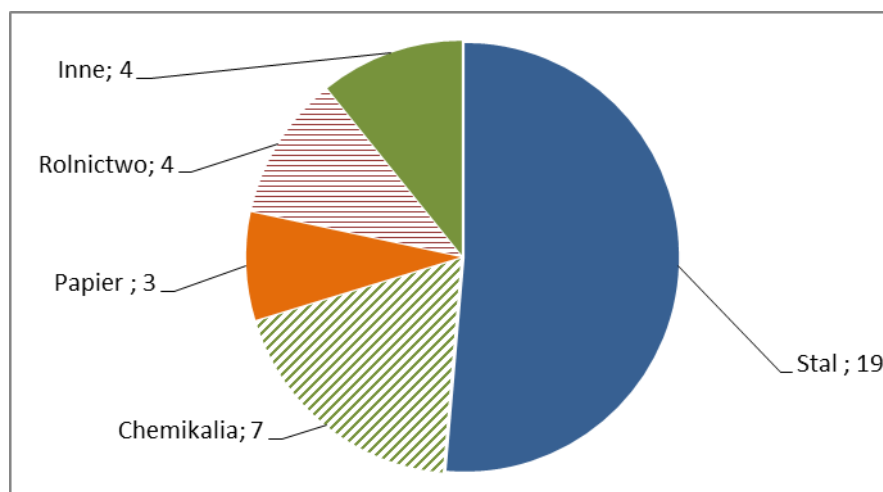
⁵ Pozostałe 11 środków obowiązuje w 10 różnych państwach: Chile, Ekwadorze, Japonii, Korei, Kostaryce, Malezji, Nowej Zelandii, Republice Dominikańskiej, Wietnamie oraz Zambii.

sprawie środków antysubsydyjnych, a więc nieco mniej niż w 2014 r. (37 w porównaniu z 41).

Liczba nowych dochodzeń w sprawie środków ochronnych wszczętych w 2014 r. wykazywała tendencję wzrostową, lecz w 2015 r. liczba ta wróciła do poziomu z 2013 r. W ujęciu bezwzględnym jest to jednak znaczna liczba.

Jeżeli chodzi o **sektory**, większość wszczętych postępowań w sprawie ochrony handlu dotyczyła sektora stalowego. Istotnie, 19 z 37 nowych dochodzeń wszczętych w 2015 r. dotyczyło produktów stalowych (więcej niż połowa całkowitej liczby nowych dochodzeń oraz więcej niż 12 nowych dochodzeń przeciwko sektorowi stalowemu wszczętych w 2014 r.). Kolejną pozycję zajmuje **sektor chemiczny**, w obrębie którego wszczęto w 2015 r. siedem nowych dochodzeń (co stanowi spadek w porównaniu z 11 dochodzeniami, które wszczęto w 2014 r.). W 2015 r. w obrębie **przemysłu papierniczego**, na którym skupiono działania dotyczące ochrony handlu w 2014 r. (pięć nowych dochodzeń), wszczęto trzy nowe dochodzenia.

Nowe dochodzenia wszczęte w 2015 r. w podziale na sektory

Źródło: Dane statystyczne WTO i UE

Jak wspomniano powyżej, zdecydowana większość nowych spraw w 2015 r. dotyczyła sektora stalowego, który na całym świecie przechodzi kryzys głównie z powodu znaczącej nadwyżki mocy produkcyjnych. W 2015 r. Stany Zjednoczone wprowadziły tymczasowe środki antysubsydyjne oraz kilka krajów rozwijających się wszczęło dochodzenia w sprawie środków ochronnych (Indie wszczęły dwa dochodzenia, a Chile, Malezja, Wietnam oraz Zambia po jednym dochodzeniu). Biorąc pod uwagę charakter *erga omnes* środków ochronnych, mogłyby one spowodować przesunięcie handlu; wydaje się jednak, że w momencie sporządzania niniejszego sprawozdania ryzyko to się nie urzeczywistniło.

Skala globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych w połączeniu z malejącym popytem i niskimi cenami za stal sprawiają, że sektor ten jest najbardziej narażony na wprowadzenie wobec niego środków ochrony handlu przez państwa trzecie. Jeżeli problem leżący u podstaw globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych nie zostanie rozwiązany we właściwy sposób, będzie to groziło wzrostem liczby środków ochrony handlu. Może to dotyczyć również innych sektorów, np. sektora aluminium czy ceramiki.

3. KWESTIE POWRACAJĄCE ORAZ GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA

3.1. Kwestie powracające

Poza kilkoma kwestiami powracającymi w ostatnich latach, takimi jak częste stosowanie środków ochronnych przez gospodarki wschodzące czy brak przejrzystości w postępowaniach dotyczących instrumentu ochrony handlu, w 2015 r. Komisja zaobserwowała rosnącą liczbę procedur przeciwdziałania obchodzeniu środków. Z uwagi na to, że obecnie porozumienia WTO nie zawierają jednolitych zasad dotyczących przeciwdziałania obchodzeniu środków, jest to obszar, na który należy zwrócić szczególną uwagę. Komisja przeprowadziła również interwencje związane z procedurami dotyczącymi wywozu przetworzonych produktów rolnych z UE.

Środki ochronne nadal były problematyczną kwestią również w 2015 r. Instrument ochronny jest najbardziej restrykcyjnym instrumentem i powinien zatem być stosowany jedynie w naprawdę wyjątkowych okolicznościach. Mimo że nie wszystkie dochodzenia dotyczące środków ochronnych wywierają bezpośredni wpływ na wywóz z UE, Komisja systematycznie interweniuje w niemal wszystkich dochodzeniach, aby, często już na początkowym etapie, zwrócić uwagę na poważne niedociągnięcia.

Oprócz powracających niedociągnięć obserwowanych w szeregu dochodzeń w sprawie środków ochronnych wprowadzonych w państwach trzecich (brak wyraźnego wzrostu przywozu, brak przejrzystości lub niedostateczne i nieprzekonujące oceny szkody) nadal niepokoi liczba spraw oraz pojawianie się nowych państw korzystających z takich środków, w szczególności krajów rozwijających się.

Mimo systematycznej interwencji ze strony Komisji, we współpracy z przemysłem oraz zainteresowanymi stronami, w większości przypadków środki zostały jednak wprowadzone.

Z drugiej jednak strony interwencje takie doprowadziły, przynajmniej w niektórych przypadkach, do przyjęcia mniej restrykcyjnych środków (niższe stawki celne, wyższe kontyngenty, krótsze okresy obowiązywania lub szybsza liberalizacja środków)⁶. W niektórych przypadkach uniknięto również wprowadzenia środków, lecz samo wszczęcie dochodzenia ma jednak negatywny wpływ na przepływy handlowe z uwagi na niepewność dotyczącą wyniku.

W 2015 r. Chile niespodziewanie wszczęło najwięcej nowych dochodzeń w sprawie środków ochronnych (łącznie cztery; w 2014 r. Indie wszczęły siedem dochodzeń w sprawie środków ochronnych). Co zaskakujące, także Zambia zaangażowała się w ochronę handlu i po raz pierwszy wszczęła dochodzenie dotyczące sektora stalowego, które doprowadziło do wprowadzenia w 2015 r. jednego środka ochronnego. Sektor stalowy jest również celem środków ochronnych, które – biorąc pod uwagę charakter *erga omnes* tego instrumentu – zawsze mogą prowadzić do przesunięcia przepływów handlowych, co stwarza ryzyko wywołania „efektu domina”.

Prawa stron do obrony w ramach postępowań w sprawie środków ochronnych są podstawowym elementem w każdym postępowaniu w sprawie ochrony handlu, ponieważ zainteresowane strony powinny być w stanie zapoznać się w odpowiednim terminie z dokumentacją nieopatrzoną klauzulą poufności. W związku z tym istotne jest, aby taka

⁶ Więcej informacji na ten temat znajduje się poniżej w sekcji 3.2 „Główne osiągnięcia”.

dokumentacja zawierała wiarygodną i niepoufną wersję każdego zarejestrowanego dokumentu lub wiarygodne streszczenie poufnych informacji.

Niestety, w przypadku wielu jurysdykcji i dochodzeń, zwłaszcza obejmujących niewielką liczbę skarżących lub tylko jednego skarżącego, w dokumentacji nieopatrzonej klauzulą poufności nie podaje się prawie żadnych informacji. W takich przypadkach Komisja interweniuje, aby organy prowadzące dochodzenie przynajmniej przedstawiły informacje w formie wskaźników lub przedziałów, tak by strony mogły uzyskać wiarygodny ogólny obraz sytuacji.

W 2015 r. wzrosła liczba spraw dotyczących **obejścia**⁷ środków antydumpingowych. Celem dochodzenia mającego przeciwdziałać obejściu środków jest ustalenie, czy eksporter, który podlega środkom antydumpingowym lub antysubsydyjnym, lub importer zobowiązany do płacenia takich ceł, próbuje ich uniknąć, często poprzez dokonywanie przeładunku w innym państwie trzecim. Kiedy organ prowadzący dochodzenie stwierdzi stosowanie praktyki obchodzenia środków, cła antydumpingowe i antysubsydyjne mogą zostać rozszerzone na produkt wysyłany z takiego państwa trzeciego lub wywożony od konkretnego eksportera, który – jak ustalono – jest zaangażowany w obejście ceł (podobne przepisy mają zastosowanie do części lub nieco zmienionej wersji takiego produktu). Chociaż obchodzenie środków jest zasadniczo niedopuszczalne i nielegalne, dochodzenia mające przeciwdziałać obejściu środków mogą stać się problematyczne, kiedy dotyczą producentów/eksporterów działających w dobrej wierze, którzy nie próbują obejść środków, lecz po prostu prowadzą swoją normalną działalność.

Postępowania antysubsydyjne wymagają podejmowania stosunkowo intensywnych działań ze względu na dyskusję odnoszącą się do charakteru wsparcia unijnego, zwłaszcza w przypadkach dotyczących przetworzonych produktów rolnych. Jeżeli chodzi o pomoc unijną, Komisja staje się bezpośrednio zainteresowaną stroną oraz musi współpracować, wypełniając odpowiedni kwestionariusz. Na przykład zarówno w przypadku kanadyjskiego postępowania w sprawie cukru rafinowanego, jak i egipskiego postępowania w sprawie sera Edam Komisja aktywnie uczestniczyła w procedurze służącej wykazaniu, że takie programy UE nie są szczególnie zgodne z zasadami WTO i tym samym nie powinny podlegać instrumentom ochrony handlu. Działanie to okazało się skuteczne w tym drugim przypadku, jak opisano w dalszej części niniejszego sprawozdania.

3.2. Główne osiągnięcia

3.2.1. Brazylia – zawieszenie środków

Głównym osiągnięciem w Ameryce Łacińskiej było zawieszenie środków antydumpingowych przeciwko UE w zakresie emulsyjnego kauczuku butadienowo-styrenowego – **ESBR (kauczuk syntetyczny)**. Brazylia wszczęła wspomniane dochodzenie w sprawie środków antydumpingowych w maju 2014 r. Interes gospodarczy producentów unijnych jest szacowany na około 80 mln EUR.

Środki zostały wprowadzone dnia 22 listopada 2015 r. na pięć lat, lecz zawieszono je na rok ze względu na interes publiczny – w tym przypadku stabilność cen. Zawieszenie może zostać przedłużone na kolejny rok, po czym środki wygasną. Mogą one również zostać

⁷ Dochodzenia mające przeciwdziałać obejściu środków nie pojawiają się w wyszukiwarce internetowej, o której mowa w przypisie 3.

ponownie wprowadzone w dowolnym momencie. Zawieszono środki znajdujące się w przedziale od 0 % do 36,4 %.

Komisja interweniowała, prowadząc z władzami brazylijskimi intensywną dyskusję o charakterze technicznym i politycznym dotyczącą adekwatności środków. Dyskusja ta miała decydujące znaczenie dla zawieszenia cła.

3.2.2. Stany Zjednoczone – zmniejszenie negatywnego wpływu środków dotyczących papieru niepowlekanego

W lutym 2015 r. władze Stanów Zjednoczonych wszczęły dochodzenie w sprawie środków antidumpingowych przeciwko przywozowi **papieru niepowlekanego** pochodzącego między innymi z Portugalii (interes gospodarczy producentów unijnych szacowano na około 105 mln EUR). W swoich wstępnych ustaleniach Departament Handlu Stanów Zjednoczonych (USDOC) stwierdził, że eksporter unijny nie współpracował podczas dochodzenia. W rezultacie USDOC nałożył na wspomniane przedsiębiorstwo tymczasowy margines dumpingu w wysokości 29,53 % w oparciu o zastosowanie dostępnych faktów przeciwnych.

Komisja, we współpracy z odnośnym eksporterem unijnym, interweniowała u USDOC, argumentując, że wspomniane przedsiębiorstwo w praktyce współpracowało we właściwy sposób. USDOC w swoim ostatecznym ustaleniu podjął decyzję o obniżeniu marginesu dumpingu do 7,8 %.

3.2.3. Turcja – nie wprowadzono żadnych środków ochronnych dotyczącego papieru drukowego i papieru do pisania

Turcja przeprowadziła dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczących **papieru drukowego i papieru do pisania**, z którym wiązał się znaczny interes gospodarczy dla UE: około 175 mln EUR. Publicznie dostępne dowody wskazywały na to, że sprawa ta miała raczej niewielkie szanse powodzenia. Komisja, we współpracy z przemysłem, interweniowała przy różnych okazjach i dochodzenie zostało zakończone w sierpniu 2015 r. bez wprowadzania środków.

3.2.4. Maroko – ograniczenie negatywnego skutku środków ochronnych

Komisja interweniowała, we współpracy z przemysłem, w dochodzeniu w sprawie środków ochronnych dotyczących **blach ze stali walcowanej na zimno oraz blach stalowych platerowanych lub pokrytych innym materiałem**, z którym wiązał się interes gospodarczy dla eksporterów unijnych w wysokości około 130 mln EUR. Głównym celem było uniknięcie wyłączenia z dochodzenia i z zakresu wspomnianych środków znacznego przywozu z UE do wolnego obszaru celnego Tangeru oraz podkreślenie, że nie było zbieżności czasowej między wzrostem przywozu a szkodą dla przemysłu krajowego. Interwencje ze strony Komisji zakończyły się powodzeniem, ponieważ zmniejszono negatywny skutek wspomnianych środków.

3.2.5. Egipt – w dochodzeniach w sprawie środków ochronnych dotyczących akumulatorów samochodowych oraz cukru białego nie ustalono poważnej szkody

W grudniu 2014 r. Egipt wszczął dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczących **akumulatorów samochodowych**, z którym wiązał się interes gospodarczy dla eksporterów

unijnych wynoszący około 40 mln EUR. Komisja interweniowała, składając pisemne wnioski oraz uczestnicząc w przesłuchaniu publicznym i w konsultacjach w ramach porozumienia eurośródziemnomorskiego (Euromed), aby zwrócić uwagę na to, że analiza dotycząca szkody i związku przyczynowego była nierozstrzygająca. Dochodzenie zakończono w grudniu 2015 r. bez wprowadzania środków.

W kwietniu 2015 r. Egipt wszczął kolejne dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczących **cukru białego**, z którym wiązał się interes gospodarczy dla eksporterów unijnych wynoszący około 35 mln EUR. W tym samym czasie wprowadzono środki tymczasowe. Założenia, na których opierała się sprawa, wykazywały poważne niedociągnięcia; w szczególności przemysł krajowy rozwijał się pozytywnie i nie odnotował w ostatnim czasie nagłego i gwałtownego wzrostu przywozów ani nie odniósł poważnej szkody. W następstwie zdecydowanych interwencji ze strony Komisji we współpracy z przemysłem władze egipskie stwierdziły w swoim sprawozdaniu z października 2015 r., że przemysł istotnie nie doznał poważnej szkody, co doprowadziło do podjęcia w lutym 2016 r. oficjalnej decyzji o zakończeniu dochodzenia bez wprowadzania środków.

3.2.6. Republika Filipin – obniżenie ceł nałożonych na papier gazetowy

W 2013 r. Filipiny wszczęły dochodzenie w sprawie środków ochronnych przeciwko przywozowi **papieru gazetowego**, które mogło potencjalnie mieć wpływ na przywóz ze Zjednoczonego Królestwa, Finlandii, Niemiec oraz Niderlandów i z którym wiązał się interes gospodarczy dla producentów unijnych wynoszący około 8 mln EUR. Komisja była zaangażowana od samego początku i ściśle współpracowała z przemysłem oraz zainteresowanymi stronami nad wyjaśnieniem błędów prawnych występujących we wniosku oraz w ustaleniach ujawnionych przez organy prowadzące dochodzenie. W latach 2013–2015 Komisja przeprowadziła szereg interwencji, zarówno pisemnych, jak i ustnych. Ostatnie interwencje odbyły się w marcu 2015 r. na krótko przed przyjęciem ostatecznego ustalenia. Wskutek skoordynowanych wysiłków poziom ceł nałożonych w ramach środków ochronnych ostatecznie zmniejszono o 60 % z około 46 EUR do 18 EUR za tonę metryczną papieru gazetowego.

3.2.7. Jordania — zakończenie dochodzenia w sprawie środków ochronnych bez wprowadzania środków

Z dochodzeniem w sprawie środków ochronnych dotyczącym przywozu **papieru w formacie A4**, które wszczęto w sierpniu 2014 r. w oparciu o słabe podstawy, wiązał się interes gospodarczy dla eksporterów unijnych w wysokości około 4 mln EUR. Przede wszystkim wydawało się, że trudności, jakich doznawał przemysł lokalny, były głównie spowodowane brakiem wydajności oraz problemami związanymi z jakością. Przemysł unijny był bardzo zaniepokojony tą sprawą, ponieważ zaobserwowano w tym sektorze „efekt domina”, mianowicie podobne dochodzenia zostały wszczęte przez Maroko, Turcję oraz Stany Zjednoczone. W następstwie zdecydowanych interwencji ze strony Komisji (pisemne wnioski, uczestniczenie w publicznych przesłuchaniach oraz w konsultacjach w ramach układu o stowarzyszeniu) dochodzenie zakończono w listopadzie 2015 r. bez wprowadzania środków.

3.2.8. Pozostałe sprawy, które należy omówić⁸

W 2013 r. władze australijskie wszczęły dochodzenie w sprawie środków antydumpingowych dotyczące **przetworów z pomidorów** z Włoch. Interes gospodarczy dla UE wyniósł 48 mln EUR. Komisja wielokrotnie udzieliła wsparcia przemysłowi włoskiemu, zgłaszając szereg wniosków, i w rezultacie 45 % wywozu zostało wyłączone z zakresu środka, a cła dla pozostałych współpracujących eksporterów ustalono na stosunkowo niskim poziomie (średnio 4 %).

Jednakże w 2015 r., zaledwie kilka miesięcy po zakończeniu tego dochodzenia, władze australijskie wszczęły nowe dochodzenie, którego podstawy wydają się wyjątkowo nieprzekonujące. Dochodzenie ma na celu ponowne zbadanie przywozu z dwóch przedsiębiorstw wcześniej wyłączonych z zakresu środka, z którym wiąże się interes gospodarczy dla UE w wysokości około 28 mln EUR. W 2015 r. Komisja kontynuowała podejmowanie zdecydowanych interwencji w celu wsparcia włoskich eksporterów. Niestety na początku 2016 r. władze australijskie wprowadziły środki w oparciu o wątpliwą metodologię, która budzi poważne wątpliwości o charakterze systemowym. Dnia 13 kwietnia 2016 r., na wniosek przedsiębiorstw i władz włoskich, australijski zespół ds. przeglądu środków antydumpingowych zainicjował przegląd administracyjny odnośnych środków. W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania Komisja, we współpracy z przemysłem oraz zainteresowanymi stronami, jest głęboko zaangażowana w podejmowanie wysiłków o charakterze technicznym i politycznym mających na celu rozwiązanie przedmiotowych kwestii.

W 2014 r. Egipt wszczął dochodzenie w sprawie środków antysubsydjnych dotyczących przywozu **sera Edam** (interes gospodarczy UE wynosi około 20 mln EUR) z Niderlandów. Komisja podkreśliła, że programy subsydiowania objęte dochodzeniem nie były szczególne i tym samym nie podlegały zaskarżeniu zgodnie z zasadami WTO. Władze egipskie przyjęły te argumenty i w marcu 2015 r. zakończyły dochodzenie bez wprowadzenia środków.

Republika Południowej Afryki zaproponowała nałożenie ostatecznych cel w odniesieniu do przywozu **mrożonych części kurczaka** z Niemiec, Niderlandów oraz Zjednoczonego Królestwa. Ze sprawą wiązał się interes gospodarczy wynoszący 30 mln EUR. Zarówno Komisja, jak i inne zainteresowane strony zakwestionowały marginesy dumpingu oraz ich obliczanie w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa. ITAC, organ Republiki Południowej Afryki prowadzący dochodzenie, w swoim ostatecznym ustaleniu z dnia 27 lutego 2015 r. obniżył te stawki zarówno dla indywidualnych producentów ze Zjednoczonego Królestwa (z 18,68 % do 13,07 %), jak i dla „wszystkich pozostałych producentów” ze Zjednoczonego Królestwa (z 34,7 % do 22,3 %).

4. DZIAŁANIA W RAMACH WTO

Komisja podejmuje również działania w ramach WTO, aby chronić interesy UE w określonych sprawach lub aby rozwiązywać problemy o charakterze systemowym. Działania takie przybierają formę: (i) kwestionowania na forum WTO środków ochrony handlu, które UE uważa za niezgodne z prawem WTO, (ii) interwencji w ramach sporów WTO związanych z instrumentami ochrony handlu w charakterze osoby trzeciej oraz (iii) aktywnego uczestniczenia w odpowiednich komitetach ds. przepisów w Genewie.

⁸ Ta sekcja obejmuje sprawy już omówione w rocznym sprawozdaniu za 2014 r. <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/actions-against-exports-from-the-eu/>, które sformalizowano w 2015 r.:

(i) Jeżeli środki zostaną uznane za niezgodne z prawem WTO, Komisja może zwrócić się z wnioskiem o powołanie zespołu orzekającego WTO. Tak było na przykład w przypadku *środków antydumpingowych wprowadzonych przez Chiny wobec przywozu niektórych rur stalowych (DS460)* oraz *środków antydumpingowych wprowadzonych przez Rosję wobec przywozu lekkich pojazdów użytkowych (DS479)*.

W pierwszej sprawie Organ WTO ds. Rozstrzygania Sporów przyjął sprawozdanie Organu Apelacyjnego w październiku 2015 r. z pozytywnym wynikiem dla UE i zalecił Chinom, aby zapewniły zgodność ich środków z zasadami WTO. Do dnia 22 sierpnia 2016 r. Chiny muszą wdrożyć zalecenia i zarządzenie Organu ds. Rozstrzygania Sporów. W drugiej sprawie zespół orzekający rozpoczął swoją działalność dopiero w 2015 r. i oczekuje się, że decyzja zostanie przyjęta w 2016 r.

(ii) Ponadto Komisja interweniuje również jako osoba trzecia w ramach postępowań prowadzonych przez WTO na wniosek państw trzecich, przede wszystkim w celu rozwiązania i monitorowania kwestii systemowych, co może również wpływać na stosowanie instrumentów ochrony handlu przez UE. Tego rodzaju interwencje mają także ofensywny charakter, ponieważ Komisja opowiada się za wyższymi standardami w dochodzeniach w sprawie ochrony handlu zagranicą. W 2015 r. Komisja ponownie interweniowała w charakterze osoby trzeciej w wielu sprawach.

(iii) Wreszcie Komisja aktywnie uczestniczy również w pracach odpowiednich komitetów WTO w Genewie. W ramach komitetu ds. środków antydumpingowych/antysubsydyjnych działania podejmowane przez innych członków WTO są poddawane przeglądowi w kontekście półrocznych i miesięcznych sprawozdań przedkładanych WTO. Szczególną uwagę poświęca się komitetowi ds. środków ochronnych, biorąc pod uwagę rosnące wykorzystanie tego instrumentu, które – jak wyjaśniono powyżej – budzi niepokój. Komisja porusza indywidualne sprawy, które leżą w interesie gospodarczym lub systemowym UE. Ponadto Komisja uczestniczy również w pracach technicznej grupy dyskusyjnej ds. środków ochronnych, której spotkania odbywają się przy okazji posiedzeń odnośnego komitetu WTO, a w 2015 r. przewodniczyła dyskusji w takiej grupie. Głównym celem jest wymiana poglądów na temat praktyk stosowanych przez członków WTO.

5. WNIOSKI

Dane przedstawione w niniejszym sprawozdaniu pokazują, że przez cały 2015 r. działania na rzecz ochrony handlu skierowane przeciwko UE lub państwom członkowskim UE nadal były intensywne i wymagały podejmowania znacznych wysiłków przez służby Komisji.

Rok ten charakteryzował się również większą złożonością prowadzonych spraw z powodu różnorodnych czynników, takich jak trwająca debata na temat globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych w sektorze stalowym czy kontekst polityczny w niektórych państwach trzecich, w których środki ochrony handlu mogą budzić skojarzenia protekcjonistyczne. Co więcej, producenci w państwach członkowskich UE, stając w obliczu wyzwań na rynku wewnętrznym lub na ich własnych rynkach krajowych, podejmują znaczne wysiłki na rzecz eksportu, aby osiągnąć cele związane z wzrostem i zatrudnieniem, przez co częściej borykają się ze środkami ochrony handlu stosowanymi przez państwa trzecie.

Ponadto w 2015 r. Komisja zaangażowała się, z pozytywnymi skutkami, w kilka wymagających dyskusji z niektórymi państwami trzecimi dotyczących charakteru dotacji unijnych, aby wyjaśnić, że zgodnie z zasadami WTO nie należy ich uznawać za szczególne.

Komisja zawsze dąży do promowania dialogu, który wydatnie przyczynia się do rozwoju systemów ochrony handlu państw trzecich, promując przestrzeganie zasad WTO i zachęcając do tego. Dlatego też w 2015 r. nawiązano dwustronne kontakty z Turcją i Brazylią (dwoma najbardziej aktywnymi państwami w dziedzinie ochrony handlu przeciwko producentom unijnym) w celu wymiany najlepszych praktyk i promowania wzajemnego lepszego zrozumienia i współpracy, co docelowo pozwoli uniknąć stosowania niesprawiedliwych środków w odniesieniu do przemysłu unijnego. Tego rodzaju dialog jest już prowadzony z Chinami.

Z roku na rok, dzięki doświadczeniu zdobytemu w ramach skutecznych interwencji oraz istniejącym formalnym i nieformalnym kontaktom z państwami trzecimi, znaczenie interwencji Komisji wzrasta. Jednak wiele problemów, które wystąpiły w ostatnich latach, utrzymuje się, niektóre z nich nawet zaostrzyły się – w szczególności chodzi o upowszechnienie stosowania środków ochronnych, a także budzący wątpliwości sposób stosowania tego instrumentu przez szereg państw trzecich.

Środki ochrony handlu wprowadzone przez państwa trzecie, a także toczące się dochodzenia, mają istotny wpływ ekonomiczny na wywóz z UE. Dlatego też Komisja będzie kontynuować swoje wysiłki mające na celu upowszechnianie wśród unijnych partnerów handlowych wysokich standardów stosowanych przez UE, ponieważ przyczyniają się one do upowszechniania strategii dostępu do rynku dla produktów sprawiedliwego handlu. Będzie ona również intensyfikować swoje interwencje i zwiększy wsparcie techniczne oraz zapewni lepsze doradztwo dla eksporterów z UE, zwłaszcza jeśli będą oni musieli stawić czoła potencjalnym nadużyciom w stosowaniu instrumentów ochrony handlu przez państwa trzecie. Działania te są w pełni zgodne z innymi staraniami Komisji w zakresie dostępu do rynku.

Istotną rolę w wykonywaniu tych zadań odgrywa współpraca z przemysłem unijnym, poszczególnymi przedsiębiorstwami unijnymi oraz państwami członkowskimi, jak również dialog dwustronny oraz wymiana najlepszych praktyk z państwami trzecimi. W tym względzie działania Komisji dotyczące stosowania instrumentów ochrony handlu przez państwa trzecie zdecydowanie wykraczają poza zwyczajne monitorowanie i w praktyce stanowią znaczną część jej działań.